

Noul Cod penal și legislație conexă

Legislație consolidată și index

1 septembrie 2015

**Editie îngrijită
de prof. univ. dr.,
judecător **Dan Lupașcu****

Noul Cod penal și legislație conexă

Universul Juridic
București
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA**

[Legislație]

**Noul Cod penal și legislație conexă : legislație
consolidată și index: 2015** / ed. îngrijită de prof. univ. dr.
jud. Dan Lupașcu. – Ed. Premium – București : Universul
Juridic, 2015

Index

ISBN 978-606-673-668-8

I. Lupașcu, Dan (ed.)

343(498)(094)

REDACȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

**DEPARTAMENTUL
DISTRIBUȚIE:**

telefon: **021.314.93.15;**
tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

PARTEA GENERALĂ

• LPA (L. nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a NCP). Art. 236. Dispozițiile părții generale a NCP, precum și dispozițiile generale ale prezentei legi se aplică și faptelor sancționate penal prin legi speciale, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

NCP

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I

Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

• VECHIUL CP (L. NR. 15/1968): art. 2, 11.

• CEDO (CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE). Art. 7. *Nicio pedeapsă fără lege.* 1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii. 2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate.

CEDO-77.193/01 și 77.196/01 (hot. Dragotoniș și Militaru-Pidhorni c. România): „20. Reclamanții se plâng de faptul că au fost condamnați pentru fapte care, în momentul comiterii lor, nu constituiau o infracțiune conform dreptului național sau internațional, așa cum prevede art. 7§1 CEDO: (...) a) Principiile care se desprind din jurisprudența Curții. 33. Curtea reamintește că art. 7§1 CEDO consacră, la modul general, principiul legalității delictelor și a pedepselor (nullum crimen, nulla poena sine lege) și interzice, în mod special, aplicarea retroactivă a dreptului penal atunci când ea se face în dezavantajul acuzatului (...). Dacă interzice în mod special extinderea domeniului de aplicare a infracțiunilor existente asupra faptelor care, până atunci, nu constituiau infracțiuni, el prevede, pe de altă parte, neaplicarea legii penale în mod extensiv în dezavantajul acuzatului, de exemplu prin analogie. Rezultă că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și sancțiunile care le pedepsesc (...). 34. Noțiunea «drept» («law») folosită la art. 7 corespunde noțiunii «lege» ce apare în alte articole din Convenție; ea înglobează dreptul de origine atât legislativă, cât și jurisprudențială și implică condiții calitative, printre altele, pe cele ale accesibilității și previzibilității (...). 35. Ea reamintește că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului de care este vorba, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi (...). Previzibilitatea legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (...). La fel se întâmplă și cu profesioniștii, obișnuiți să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea funcției lor. Astfel, ne putem aștepta din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (...). 36. Curtea a constatat deja că, tocmai în considerarea principiului generalității legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea la unele categorii mai degrabă generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi se folosesc prin forța lucrurilor de formule mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita o rigiditate excesivă și pentru a se putea adapta schimbărilor de situație. Interpretarea și aplicarea acestor texte depinde de practică (...). 37. Funcția de decizie încredințată instanțelor servește tocmai înlăturării îndoielilor ce ar putea rămâne în ceea ce privește interpretarea normelor, ținându-se cont de evoluția practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și rezonabil de previzibil (...). 38. Prin urmare, Curtea trebuie să cerceteze dacă, în speță, textul prevederii legale, citită eventual în lumina jurisprudenței interpretative de care este însoțită, respecta această condiție la data faptelor (...). b) Aplicarea principiilor generale în speță. 39. În ceea ce privește interdicția de aplicare

retroactivă a legii penale, Curtea observă că, în Dec. sa din 27 iunie 2000, CSJ a avut grijă să precizeze în mod expres că a aplicat legea în vigoare la data faptelor. Prin urmare, nu i se poate reproșa că ar fi procedat la aplicarea retroactivă a legii penale. Rămâne de analizat dacă interpretarea pe care a făcut-o intră în sfera analogiei. 40. În opinia Curții, chestiunea de față trimite la principiile generale de drept, dar în special la cele ale dreptului penal. Ca urmare firească a principiului legalității condamnarilor, prevederile de drept penal sunt supuse principiului interpretării stricte. 41. Curtea este conștientă că corupția constituie o amenințare pentru supremația dreptului, pentru democrație și drepturile omului, că erodează principiul bunei administrări, al echității și al justiției sociale, denaturează concurența, frânează dezvoltarea economică și pune în pericol stabilitatea instituțiilor democratice și a fundamentelor morale ale societății. Avându-se în vedere aceste aspecte, principiile garantate de art. 7 se aplică, la fel ca oricărei alte proceduri penale, și procedurilor penale referitoare la infracțiunile de corupție. 42. Curtea constată că, în speță, Guvernul nu a fost în măsură să prezinte hotărâri ale instanțelor interne, fie de la CSJ, fie de la instanțele de fond, care să stabilească faptul că, înainte de decizia dată în prezenta cauză, s-a statuat explicit că faptele de luare de mită ale angajaților societăților comerciale cu capital privat constituiau infracțiuni (...). 43. Din interdicția de aplicare extensivă a legii penale rezultă că, în lipsa cel puțin a unei interpretări jurisprudențiale accesibile și rezonabil previzibile, cerințele art. 7 nu pot fi considerate ca respectate în privința unui acuzat. Or, lipsa de jurisprudență prealabilă în ceea ce privește asimilarea faptelor de luare de mită ale angajaților unei bănci cu cele ale «funcționarilor» și ale «altor salariați» ai organizațiilor prevăzute la art. 145 CP [art. 176 NCP] rezultă, în speță, din faptul că Guvernul nu a furnizat precedente în acest sens. Faptul că doctrina interpretează în mod liber un text de lege nu se poate substitui existenței unei jurisprudențe. A judeca altfel ar însemna să nu respectăm obiectul și scopul acestei prevederi, care urmărește ca nimeni să nu fie condamnat în mod arbitrar. Pe de altă parte, Curtea observă că Guvernul nu a oferit niciun exemplu de interpretare din doctrină care să consacre răspunderea penală a angajaților băncilor pentru fapte de luare de mită. 44. În consecință, chiar în calitate de profesioniști ce puteau să apeleze la sfaturile juriștilor, era dificil, dacă nu chiar imposibil pentru reclamanți, să prevadă revirimentul jurisprudenței CSJ și, așadar, să știe că în momentul în care le-au comis faptele lor puteau duce la o sancțiune penală (...). 45. În plus și mai cu seamă, Curtea observă că instanța de apel a procedat în mod expres la o aplicare extensivă a legii penale (...). Instanța de recurs nu a înțeles să caseze această parte a deciziei. Ea doar a constatat că reclamanții întruneau condițiile necesare pentru a fi recunoscuți drept autori ai infracțiunii, confirmând astfel interpretarea instanței de apel. 46. Pe de altă parte, Curtea observă că înainte de adoptarea L. nr. 65/1992, textele relevante din CP nu prezentau băncile ca făcând parte dintre organizațiile prevăzute la art. 145 CP [art. 176 NCP]. Adoptarea acestei legi a constituit tocmai răspunsul legiuitorului la schimbarea de regim politic și economic al statului pârât, așa cum a fost de altfel confirmat de Curtea Constituțională în Dec. sa din 15 iulie 1996, atunci când a analizat constituționalitatea acestei noi legi. 47. În definitiv și ținând cont în special de titlul înșuși al art. 145 CP [art. 176 NCP] (care definește noțiunea «obstesc») și de faptul că la intrarea în vigoare a CP, și anume la 1 ian. 1969, nu existau decât organizații de stat sau obștești, Curtea este de părere că, în conformitate cu CP în vigoare la data faptelor, nu puteau fi încadrate la fapte de corupție decât acțiunile persoanelor care exercitau funcții într-o organizație publică și nu într-o societate comercială privată. 48. În aceste condiții, Curtea apreciază că, în speță, a avut loc încălcarea art. 7§1 CEDO" (M. Of. nr. 839 din 13 decembrie 2012).

CEDO-1.051/06 (hot. Mihai Toma c. România): „20. (...) respectivul concept de «pedeapsă» din art. 7 CEDO este (...) un concept autonom din convenție. Punctul de plecare în orice evaluare a existenței unei pedepse este dacă măsura în cauză este impusă în urma condamnării pentru o «infracțiune». Alți factori care ar putea fi luați în calcul ca relevanți în această privință sunt natura și scopul măsurii în cauză; încadrarea sa în temeiul legislației naționale; procedurile implicate în elaborarea și implementarea măsurii; severitatea ei" (M. Of. nr. 839 din 13 decembrie 2012).

CEDO-10.865/09, 45.886/07 și 32.431/08 (hot. Mocanu ș.a. c. România): „Prescripția penală împiedică urmărirea penală și condamnarea inculpaților, precum și executarea pedepselor impuse persoanelor condamnate printr-o hotărâre definitivă. Aceasta nu constituie doar un mijloc de apărare procedurală, așa cum s-ar putea crede la prima vedere. Aceasta se juxtapune, cu o forță egală, condițiilor de existență a infracțiunii penale. De aceea, aceasta are natura materială a elementelor constitutive ale infracțiunii și conduce, în mod logic, la deplina aplicabilitate a art. 7 CEDO, în special în ceea ce privește principiul interpretării stricte a regimului prescripției, al interdicției de aplicare retroactivă a normelor privind prescripția defavorabilă inculpatului și al obligației de aplicare retroactivă a normelor privind prescripția care îi sunt favorabile acestuia. Cu alte cuvinte, din perspectiva Convenției, prescripția are o dublă natură, fiind în același timp atât procedurală, cât și materială" (M. Of. nr. 944 din 23 decembrie 2014).

● **CDUE (CARTA DREPTURILOR FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE). Art. 49. Principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor.** (1) Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia infracțiune potrivit dreptului intern sau dreptului internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă

mai mare decât cea aplicabilă la momentul săvârșirii infracțiunii. În cazul în care, ulterior săvârșirii infracțiunii, legea prevede o pedeapsă mai ușoară, se aplică aceasta din urmă. (2) Prezentul articol nu aduce atingere judecării și pedepșirii unei persoane care s-a făcut vinovată de o acțiune sau omisiune care, în momentul săvârșirii, era incriminată pe baza principiilor generale recunoscute de comunitatea națiunilor. (3) Pedepsele nu trebuie să fie disproporționate față de infracțiune.

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

● **VECHIUL CP: art. 2, 11.**

● **CEDO și CDFUE.** A se vedea **art. 7 CEDO** și **art. 49 CDFUE** (sub art. 1 NCP).

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. Art. 23. Libertatea individuală.** (...) (12) Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secțiunea 1 Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

● **VECHIUL CP: art. 10.**

● **LPA. Art. 5.** (1) Atunci când o normă penală face trimitere la o altă normă determinată, de la care împrumută unul sau mai multe elemente, modificarea normei completatoare atrage și modificarea normei incomplete. (2) În cazul abrogării normei completatoare, norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă, în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel. (...) **Art. 7.** Ori de câte ori o normă în vigoare face trimitere la una sau mai multe infracțiuni prevăzute de CP 1969 [vechiul CP] sau de o lege specială modificată prin dispozițiile prezentei legi, trimiterea se consideră făcută la infracțiunea sau infracțiunile prevăzute de legea nouă, având aceleași elemente constitutive

● **CEDO.** A se vedea **art. 7 CEDO** (sub art. 1 NCP).

CEDO-1.051/06 (hot. Mihai Toma c. România): „31. (...) impunând automat această pedeapsă, la 10 ani după ce s-au petrecut faptele, printr-o nouă lege care nu avea elementul de previzibilitate, autoritățile (poliția și instanțele) au înrăutățit situația reclamantului și astfel au încălcat principiul aplicării neretroactive a legislației penale în detrimentul acuzatului. Prin urmare, a fost încălcat art. 7 CEDO” (M. Of. nr. 839 din 13 decembrie 2012).

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

● **VECHIUL CP: art. 12 alin. (1).**

• **LPA. Art. 3.** (1) Dispozițiile art. 4 NCP privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. (2) Dispozițiile art. 4 NCP nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.

• **HP. Dec. ICCJ (Complet pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală – Complet DCD/P) nr. 6/2015** (www.scj.ro): „(...) în interpretarea dispozițiilor art. 4 NCP, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (OMMP nr. 3283/2012; art. 202 pct. 8 L. nr. 187/2012; OMMSC nr. 76/2014 și OMMSC nr. 118/2014) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prev. de art. 108 L. nr. 46/2008 și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 L. nr. 46/2008”.

Art. 5. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. (1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.

• **VECHIUL CP: art. 13.**

A se vedea și Dec. ICCJ (SU) nr. 8/2008 (M. Of. nr. 866 din 22 decembrie 2008).

• **NECONSTITUȚIONALITATE. D.C.C. nr. 265/2014** (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014): „(...) dispozițiile art. 5 NCP sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile”.

• **LPA. Art. 10.** Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. (...) **Art. 12.** (1) În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii și complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă. (...) **Art. 16.** (1) Măsura suspendării sub supraveghere a executării pedepsei aplicată în baza CP 1969 se menține și după intrarea în vigoare a NCP, până la împlinirea termenului de încercare stabilit prin hotărârea de condamnare. (2) Pentru determinarea legii penale mai favorabile cu privire la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei conform art. 5 NCP, instanța va avea în vedere sfera obligațiilor impuse condamnatului și efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate față de durata termenului de încercare sau supraveghere. **Art. 17.** În aplicarea dispozițiilor referitoare la legea penală mai favorabilă intervenită în cursul procesului, o pedeapsă cu suspendarea executării, aplicabilă potrivit CP 1969, este considerată mai favorabilă decât o măsură educativă privativă de libertate prevăzută de NCP.

• **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 2/2014** (M. Of. nr. 319 din 30 aprilie 2014): „În aplicarea art. 5 NCP, (...) prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 5/2014 (M. Of. nr. 470 din 26 iunie 2014): „În aplicarea art. 5 NCP, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile. (...) nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 10/2014: „(...) în aplicarea art. 5 NCP, circumstanțele atenuante se apreciază global în raport de incriminare și sancțiune. În situația intrării în vigoare a unei noi legi, ce aduce modificări atât cu privire la pedepse, cât și cu privire la circumstanțe atenuante,

circumstanțele ca parte din instituția sancțiunii unei infracțiuni nu pot fi privite și analizate distinct față de instituția pedepsei. Înlăturarea circumstanțelor atenuante nu aduce atingere principiului neagravării situației în propria cale de atac prevăzut în art. 418 NCPP, atunci când, în concret, pentru aceeași faptă se stabilește o sancțiune mai puțin severă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 21/2014 (M. Of. nr. 829 din 13 noiembrie 2014): „(...) dispozițiile art. 5 alin. (1) NCP trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 feb. 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu D.C.C. nr. 265/2014”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2015 (M. Of. nr. 410 din 10 iunie 2015): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 5 NCP, conform D.C.C. nr. 265/2014, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit CP anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă, cu suspendarea condiționată a executării, care, conform art. 41 alin. (1) NCP, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) L. nr. 187/2012 raportat la art. 83 alin. (1) CP anterior”.

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI Art. 15. Universalitatea.** (...) (2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

Art. 6. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracțiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximul special prevăzut în legea nouă. Ținându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Măsurile educative neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condițiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare și măsurile de siguranță neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta.

(6) Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranță, acestea se execută în conținutul și limitele prevăzute de legea nouă.

(7) Când o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ține seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor alin. (1)-(6).

● **VECHIUL CP: art. 14-15.**

A se vedea și Dec. ICCJ (SU) nr. VIII/2007 (M. Of. nr. 733 din 30 octombrie 2007).

● **L.P.A. Art. 4.** Pedeapsa aplicată pentru o infracțiune printr-o hotărâre ce a rămas definitivă sub imperiul CP 1969, care nu depășește maximul special prevăzut de Codul penal, nu poate fi redusă

în urma intrării în vigoare a acestei legi. (...) **Art. 8.** Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II. (...).

• **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 1/2014** (M. Of. nr. 349 din 13 mai 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei înainte de intrarea în vigoare a NCP, pentru ipoteza unui concurs de infracțiuni, într-o primă etapă se verifică incidența dispozițiilor art. 6 NCP, cu privire la pedepsele individuale. În a doua etapă, se verifică dacă pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depășește maximul la care se poate ajunge în baza legii noi, conform art. 39 NCP. În cazul în care pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depășește maximul la care se poate ajunge în baza art. 39 NCP, pedeapsa rezultantă va fi redusă la acest maxim. În caz contrar, pedeapsa rezultantă va rămâne astfel cum a fost stabilită potrivit legii vechi”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 6/2014 (M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) NCP, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei)”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 7/2014 (M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 NCP, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma «maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită» se înțelege maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 8/2014 (M. Of. nr. 473 din 27 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) NCP, (...) la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită nu se vor lua în considerare circumstanțele atenuante sau agravante reținute condamnatului și care apar valorificate în pedeapsa concretă, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2014 (M. Of. nr. 505 din 8 iulie 2014): „Dispozițiile art. 6 alin. (1) NCP, privitoare la legea mai favorabilă după judecarea definitivă a cauzei, sunt aplicabile și cu privire la hotărârea de condamnare pronunțată de un alt stat față de cetățenii români, dacă aceasta a fost recunoscută în procedura reglementată de L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 14/2014 (M. Of. nr. 525 din 15 iulie 2014): „(...) în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 alin. (1) NCP, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă, nu se va lua în considerare cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 320¹ alin. (7) CPP anterior, reținută condamnatului și valorificată în pedeapsa concretă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 15/2014 (M. Of. nr. 546 din 23 iulie 2014): „(...) în interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) NCP, pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a NCP, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor art. 43 alin. (5) NCP”.

A se vedea **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 18/2014** (sub art. 125 NCP).

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 3/2015 (M. Of. nr. 380 din 2 iunie 2015): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 6 NCP, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit CP din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit NCP, condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 NCP, referitoare la pluralitatea intermediară”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 12/2015 (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2015): „În interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) NCP, în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit CP anterior, determinarea maximului special prevăzut de

legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 NCP, prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în art. 309 NCP”.

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI.** A se vedea **art. 15 alin. (2) CR** (sub art. 6 NCP).

Art. 7. Aplicarea legii penale temporare. (1) Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

(2) Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieșirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situației care a impus adoptarea sa.

● **VECHIUL CP: art. 16.**

Secțiunea a 2-a Aplicarea legii penale în spațiu

Art. 8. Teritorialitatea legii penale. (1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.

(2) Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.

(3) Prin infracțiune săvârșită pe teritoriul României se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.

(4) Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

● **VECHIUL CP: art. 3, 142-143.**

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. Art. 3. Teritoriul.** (...) (2) *Frontierele țării sunt consfințite prin lege organică [L. nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României, rep. – M. Of. nr. 252 din 8 aprilie 2014; O.U.G. nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României – M. Of. nr. 352 din 30 iunie 2001, cu modif. ult.], cu respectarea principiilor și a celorlalte norme general admise ale dreptului internațional.*

Art. 9. Personalitatea legii penale. (1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani.

(2) În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat.

(3) Punerea în mișcarea a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Termenul în care procurorul poate emite autorizarea este de până la 30 de zile de la data solicitării autorizării și poate fi prelungit, în condițiile legii, fără ca durata totală să depășească 180 de zile.

● **VECHIUL CP: art. 4.**